

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

(Forlængelse af overgangsordning for bindestalde m.v.)

§ 1

I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 39, *stk. 1*, ændres »jf. dog stk. 2-4« til: »jf. dog stk. 2-5«.

2. I § 39, *stk. 2*, udgår », 17«.

3. I § 39 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For bedrifter som nævnt i *stk. 1* finder § 17 anvendelse fra den 1. juli 2022.«

Stk. 3 - 4 bliver herefter *stk. 4 - 5*.

4. § 41 affattes således:

»§ 41. Loven finder indtil den 1. juli 2027 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog *stk. 2-4*.

Stk. 2. Anvendelse af de i *stk. 1* nævnte bygninger i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027 forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) At kreaturerne hvert år har adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober. Kreaturerne kan dog holdes på stald,
  - a) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold,
  - b) hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold,
  - c) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb, eller

- d) hvis dyrene skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.
- 2) At de i bindestalden anvendte bindsler giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed.

Stk. 3. Der skal for flokken af kreaturer, jf. stk. 2, nr. 1, ske registrering af,

- 1) hvilke datoer flokken har haft adgang til græsarealer, og
- 2) datoerne for opstaldning af flokken som følge af forhold, der er nævnt i stk. 2, nr. 1, litra a) – c) med angivelse af det konkrete forhold.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på opbundne kreaturer i bygninger som nævnt i stk. 1 og 2. Endvidere finder kravene i § 13 anvendelse i forhold til kravet om afgræsning som omfattet af stk. 2, nr. 1.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund for lovforslaget
3. Lovforslagets hovedpunkter
  - 3.1. Gældende ret
    - 3.1.1. Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg
    - 3.1.2. Bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg
    - 3.1.3. Dyreværnsloven
    - 3.1.4. Bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr
    - 3.1.5. Bekendtgørelse om beskyttelse af kalve
    - 3.1.6. Anden regulering
  - 3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og de foreslåede ordninger
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at forlænge lovens overgangsordning for bindestalde, der kan opfylde visse dyrevelfærdsmæssige krav. Det foreslås, at overgangsordningen for bindestalde forlænges med fem år fra den 1. juli 2022 til den 1. juli 2027.

Bedrifter med bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som var taget i brug da loven trådte i kraft den 1. juli 2010, er omfattet af en overgangsordning, der med en enkelt undtagelse udskyder lovens anvendelse på disse bygninger indtil den 1. juli 2022, herunder lovens forbud mod (med enkelte undtagelser) at binde køer.

Bedrifterne vil efter forslaget kunne fortsætte driften af bindestalde i yderligere fem år indtil den 1. juli 2027 forudsat, at nærmere fastsatte dyrevelfærdsmæssige krav til indretning og drift af bindestalden er opfyldt.

Formålet med lovforslaget er endvidere for bedrifter, der er etableret før lovens ikrafttræden den 1. juli 2010, at udskyde kravet om at køer skal have adgang til mindst én roterende kobørste. For disse bedrifter trådte dette krav i kraft den 1. juli 2016, men det foreslås, at kravet for disse bedrifter udskydes til at gælde fra den 1. juli 2022.

2. Baggrund for lovforslaget

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, der trådte i kraft den 1. juli 2010, indeholder en række overgangsordninger. Nogle krav (krav som ikke var forbundet med et stort investeringsbehov) trådte i kraft umiddelbart ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2010, mens andre krav først skal finde anvendelse efter udløbet af en overgangsperiode, herunder for så vidt angår bedrifter, der allerede var etableret ved lovens ikrafttræden. Overgangsperioderne for de enkelte krav er af forskellig længde, således, at krav med størst investeringsbehov har de længste overgangsperioder.

Miljø- og Fødevareministeriet har i 2015 vurderet samtlige overgangsordninger med udgangspunkt i kvægerhvervets udvikling siden 2010, herunder vurderet dyrevelfærdsmæssige aspekter i forhold til mulighederne for en generel forlængelse af lovens overgangsordninger. På baggrund heraf vurderede ministeriet, at overgangsordningen for bindestalde ville kunne forlænges med fem år indtil den 1. juli 2027. Det er således ministeriets vurdering, at der er bindestalde, hvor dyrene kan opretholde et acceptabelt velfærdsniveau i en forlænget overgangsperiode, forudsat at nærmere fastsatte dyrevelfærdsmæssige krav til bindestaldens indretning og drift er opfyldt.

Ministeriet har endvidere med baggrund i erhvervets fortsatte vanskeligheder ved at finde finansiering til at foretage de nødvendige investeringer for at kunne efterleve lovens krav, herunder de krav, der trådte i kraft den 1. juli 2016, vurderet, at kravet om, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende kobørste, kan udskydes for bedrifter, der er etableret før lovens ikrafttræden den 1. juli 2010. Det er ministeriets vurdering, at dette krav, der trådte i kraft den 1. juli 2016, kan udskydes i en periode frem til den 1. juli 2022 for de nævnte bedrifter, idet kravet ikke vedrører køernes basale behov for adgang til foder, vand eller hvile, men har til formål, at lette køernes pleje af deres pels.

.

I Danmark er der ifølge oplysninger fra Landbrug & Fødevarer i 2015 cirka 625 malkekvægbesætninger, der er opstaldet i bindestald svarende til, at cirka 20 % af de danske malkekvægbedrifter har bindestalde. Køerne i disse bindestalde udgør ifølge Landbrug & Fødevarer cirka 8 % af det samlede antal malkekøer i Danmark. Gennemsnitsstørrelsen af besætninger i bindestalde anslås til at være cirka 70 køer mod cirka gennemsnitligt 165 køer i øvrige malkekvægbesætninger. Landbrug & Fødevarer anslår, at cirka 200 malkekvægbesætninger vil kunne gøre brug af muligheden for at kunne fortsætte driften af en bindestald i yderligere fem år. Landbrug & Fødevarer anslår, at dyrene allerede kommer på græs om sommeren i cirka halvdelen af disse 200 besætninger.

Økologiske malkekvægbedrifter med under 70 køer kan med de gældende regler for økologisk malkekvæghold med tilladelse fra NaturErhvervstyrelsen gøre brug af bindestalde. Kreaturerne skal have adgang til afgræsning i græsningssæsonen. I 2014 anvendte alene 11 økologiske malkekvægbedrifter bindestald. De fleste af disse bedrifter er mindre bedrifter med 20-40 malkekøer. Forslaget vil med de gældende regler for økologiske malkekvægbedrifter indebære, at også økologiske malkekvægbedrifter med under 70 køer vil kunne fortsætte med brug af bindestald i yderligere fem år forudsat, at de opfylder de foreslåede dyrevelfærdsmæssige krav, der skal være opfyldt for at kunne fortsætte anvendelsen af en bindestald i yderligere fem år.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Gældende ret

3.1.1. Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg trådte i kraft den 1. juli 2010, men indeholder en række overgangsordninger, herunder ordninger som udskyder ikrafttræden af visse krav i forhold til bygninger, der var taget i brug ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2010 og i forhold til bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010. Loven bygger på anbefalinger i Arbejdsgruppen om hold af malkekvægs rapport om hold af malkekvæg fra februar 2009.

I henhold til lovens § 15 er det forbudt at binde køer. I henhold til lovens § 41, stk. 1, finder loven indtil den 1. juli 2022, med undtagelse af lovens § 6, ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010. Indtil den 1. juli 2022 finder forbuddet mod opbinding i § 15 således ikke anvendelse på bindestalde.

Forbuddet i lovens § 6 mod at anvende stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers adfærd har fundet anvendelse på bindestalde siden lovens ikrafttræden den 1. juli 2010, men ifølge lovens § 6, stk. 2, kan Miljø- og Fødevareministeren fastsætte regler om, at forbuddet ikke gælder for visse anvendelser af nærmere angivne aggregater. Bemyndigelsen er udnyttet til i bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg at fastsætte en bestemmelse om, at det indtil 1. juli 2022 er tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde, jf. nedenfor under afsnit 3.1.2. om bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

I lovens § 13 er fastsat bestemmelser vedrørende afgræsning. I henhold til bestemmelsen må kreaturer først komme på græs, når vejrforhold, mark, græs og drivveje er egnede hertil. Drivveje skal bestå af et farbart underlag. Ved ekstreme vejr-situationer skal kreaturer holdes på stald. I varme perioder skal alle kreaturer på afgræsningsarealet have mulighed for at få skygge eller have adgang

til stald. Endvidere fremgår det af bestemmelsen, at kreaturer skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet. Bestemmelsen gælder ikke for bindestalde.

Af lovens § 17 fremgår, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende kobørste. Hvis besætningen er på mere end 50 køer, skal der være mindst én roterende kobørste pr. 50 køer. Ved beregning af kravet til antallet af kobørster afrundes til nærmeste hele antal kobørster. Dette betyder, at der på en bedrift med f. eks. 130 køer skal være mindst tre roterende kobørster. Bestemmelsen skal sikre, at køerne har mulighed for at udøve komfortadfærd.

For bedrifter etableret før den 1. juli 2010 fandt kravet i § 17 anvendelse fra den 1. juli 2016, jf. lovens § 39, stk. 2. For bedrifter etableret fra og med den 1. juli 2010 har kravet i § 17 fundet anvendelse fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2010.

3.1.2. Bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

Som konsekvens af overgangsbestemmelsen i lovens § 41, stk. 1, jf. ovenfor under afsnit 3.1.1. om lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, finder bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg ikke anvendelse på bindestalde indtil den 1. juli 2022. Dog er der i bekendtgørelsens § 45 fastsat den ovenfor i afsnit 3.1.1. nævnte bestemmelse vedrørende anvendelse af stødgivende elektriske aggregater. Bestemmelsen er en udmøntning af lovens § 6, stk. 2, som gælder for bindestalde, og bestemmelsen finder derfor også anvendelse på disse. Ifølge bestemmelsen er det således indtil den 1. juli 2022 tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde.

3.1.3. Dyreværnsloven

I henhold til § 3 i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg finder reglerne i dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 29. juni 2016, og regler fastsat i medfør af dyreværnsloven tillige anvendelse på enhver bedrift med hold af malkekvæg eller afkom af malkekvæg.

Dyreværnsloven indeholder ikke særlige regler om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, men en række af lovens regler finder anvendelse på alle typer af dyrehold, herunder bestemmelserne i lovens §§ 1-3.

Det fremgår af dyreværnslovens § 1, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Efter lovens § 2 skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

For så vidt angår rum eller arealer, hvor dyr holdes, følger det af lovens § 3, stk. 1, at rum eller arealer skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyr har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

3.1.4. Bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr finder anvendelse på hold af landbrugsdyr, herunder malkekvæg. Bekendtgørelsen indeholder

minimumskrav, der altid skal være opfyldt ved hold af landbrugsdyr, medmindre strengere krav er fastsat i anden lovgivning, jf. bekendtgørelsens § 1. Bekendtgørelsen gennemfører Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål.

3.1.5. Bekendtgørelse om beskyttelse af kalve

Bekendtgørelse nr. 35 af 11. januar 2016 om beskyttelse af kalve (kalvebekendtgørelsen) gennemfører Rådets direktiv 2008/119/EF af 18. december 2008 om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af kalve (kodificeret udgave). Bekendtgørelsen finder anvendelse på bedrifter med kalve, der holdes indelukket med henblik på avl og opfødning, herunder i malkekvægbesætninger i bindestalde. Ved kalve forstås et kreatur på indtil 6 måneder. Af § 6 i bekendtgørelsen følger, at kalve ikke må bindes. Flokvis opstaldede kalve kan dog bindes i perioder på højst en time på det tidspunkt, hvor de fordres med mælk eller mælkeerstatning.

3.1.6. Anden regulering

Danmark og Det Europæiske Fællesskab er kontraherende parter til Den Europæiske Konvention af 10. marts 1976 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. I medfør af konventionen er der nedsat en stående komité med repræsentanter fra de kontraherende parter, som er ansvarlig for udarbejdelse og vedtagelse af rekommandationer til de kontraherende parter om gennemførelse af principperne i konventionen. Den stående komité vedtog den 21. oktober 1988 en rekommandation om kvæg. Rekommandationen om kvæg anses for opfyldt ved dyreværnslovens generelle bestemmelser.

Endvidere indeholder bl.a. følgende retsakter regler vedrørende dyrevelfærd, som er relevante for hold af malkekvæg: Lov nr. 256 af 27. maj 1956 om værn af dyr, bekendtgørelse nr. 828 af 7. november 1997 om afhorning af dyr, bekendtgørelse nr. 607 af 25. juni 2009 om forbud mod brug af visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr, bekendtgørelse nr. 1462 af 7. december 2015 om halekupering og kastration af dyr, Rådets forordning (EF) Nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (aflivningsforordningen), lovebekendtgørelse nr. 258 af 8. marts 2013 om forbud mod slagting og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden samt bekendtgørelse nr. 35 af 14. februar 2014 om slagting og aflivning af dyr.

3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og de foreslåede ordninger

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det vil være dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt, at udskyde kravet om roterende kobørster for bedrifter etableret før den 1. juli 2010 i en periode frem til den 1. juli 2022.

Formålet med kravet om kobørster er, at køerne skal have mulighed for komfortadfærd, dvs. adfærd, der øger køernes kropslige velbefindende. Selvom kobørster er gavnlige for køernes komfortadfærd, vurderes det at være dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt at udskyde kravet i fem år.

I henhold til bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger (bekendtgørelse nr. 34 af 11. januar 2016) skal kvægbesætninger med enten 100 køer eller 200 handyr og hundyr, der endnu ikke har kælvet, indgå en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge. Det foreslås, at der i de praktiserende dyrlægers sundhedsrådgivning indgår en vurdering af, om dyrevelfærden er tilstrækkelig for så vidt angår køers adgang til at udføre tilstrækkelig hudpleje.

De bedrifter, som ikke er underlagt kravet om sundhedsrådgivningsaftaler kan frivilligt indgå en aftale med en praktiserende dyrlæge, jf. bekendtgørelsens § 6. Under 5 pct. af malkekøerne står i besætninger uden en sundhedsrådgivningsaftale, hvilket i 2016 anslås til at omfatte cirka 27.500 køer.

Det bemærkes, at bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg indeholder krav om, at ungdyr og kalve, der opstaldes i grupper, skal have adgang til at udføre hudpleje, jf. bekendtgørelsens §§ 39-40. Bekendtgørelsen vil blive ændret således, at kravet om hudpleje for ungdyr og kalve, der opstaldes i grupper, vil få en tilsvarende overgangsordning som den for malkekøer foreslåede.

I forhold til bindestalde vurderer Miljø- og Fødevareministeriet, at det vil være dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt at forlænge overgangsperioden for visse bindestalde med fem år fra den 1. juli 2022 til den 1. juli 2027. Bindestalde er ofte staldbygninger fra før år 2000 og anvendes typisk til mindre besætninger. Køerne står bundet i en bås året rundt, medmindre de kommer på græs om sommeren. Selvom bindestalde generelt set er en staldtype, der er under afvikling, er det ministeriets vurdering, at der er bindestalde, hvor dyrene kan opretholde et acceptabelt velfærdsniveau når henses til de dyrevelfærdsmæssige krav, der i henhold til lovforslaget skal være opfyldt, for at drift af en bindestald kan fortsætte i en forlænget overgangsperiode.

Den gældende overgangsordning i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg medfører, at lovens bestemmelser, bortset fra lovens § 6 vedrørende anvendelse af elektriske aggregater, ikke finder anvendelse på bindestalde frem til den 1. juli 2022. Ved forslaget om at forlænge overgangsordningen vil denne retstilstand fortsætte for de bindestalde, der opfylder forudsætningerne for at være omfattet af den forlængede overgangsordning. Det foreslås dog, at bestemmelsen i lovens § 13 vedrørende afgræsning skal finde anvendelse i forhold til disse bedrifter. I henhold til bestemmelsen må kreaturer først komme på græs, når vejrforhold, mark, græs og drivveje er egnede hertil. Ved ekstreme vejrforhold skal kreaturer holdes på stald. I varme perioder skal alle kreaturer på afgræsningsarealet have mulighed for at få skygge eller have adgang til stald. Endvidere fremgår det af bestemmelsen, at kreaturer skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet. Ministeriet vurderer ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning, at der er behov for, at bestemmelsen finder anvendelse på bindestalde i en forlænget overgangsordning i og med, at der i den foreslåede forlængede overgangsperiode stilles krav om, at køerne kommer på græs i sommerhalvåret.

Fortsat drift af en bindestald fra og med den 1. juli 2022 vil forudsætte, at nærmere fastlagte dyrevelfærdsmæssige krav til bindestaldens indretning og drift er opfyldt. De foreslåede krav omfatter følgende to krav:

Det foreslås, at det skal være et krav, at kreaturerne kommer på græs i sommerhalvåret. Der vil blive stillet krav om, at kreaturerne skal have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober.

Indenfor de 150 dage vil kreaturerne dog kunne holdes på stald, hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold, hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold eller hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb. Dyrene vil endvidere kunne holdes på stald hvis dyrene skal

insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

I rapporten fra Arbejdsgruppen om hold af malkekvæg fra februar 2009, der danner grundlag for den nuværende lov, anføres det, at undersøgelser vedrørende afgræsningens indvirkning på køers adfærd viser en række fordele ved afgræsning. Det anføres, at ved græsning har køerne mulighed for at bevæge sig uhindret i naturlig gang eller løb. Det anføres, at undersøgelser vedrørende afgræsningens indvirkning på sundhed viser, at der i forhold til forskellige sygdomme både findes fordele og ulemper ved afgræsning. Flertallet i arbejdsgruppen var af den opfattelse, at det er velfærdsmæssigt forsvarligt at opstalde malkekøer hele året i stalde, som lever op til de nye regler (reglerne i den nuværende lov). Arbejdsgruppen anbefalede, at det – med en passende overgangsordning – skulle forbydes at holde køer i bindestalde. Arbejdsgruppen anbefalede også, at der i overgangsperioden blev stillet krav om, at køer i bindestalde skal have adgang til græsarealer i sommerperioden. Dette krav kom dog ikke med i den nuværende lov, men Miljø- og Fødevareministeriet vurderer ud fra en samlet betragtning, at det vil være hensigtsmæssigt at stille krav om afgræsning i sommerhalvåret for kreaturer opstaldet i bindestalde i en forlænget overgangsperiode.

Det foreslåede krav om afgræsning svarer til, hvad der gælder i udfasningsperioden for anvendelsen af fuldspaltegulve for kviekalve og kvier, der holdes på fuldspaltegulve, jf. lovens § 42.

At det kun vil være bestemmelserne i §§ 6 og 13, men derimod ikke de øvrige bestemmelser i loven, som vil finde anvendelse på bindestalde i en forlænget overgangsordning, vil indebære, at ungdyr, der holdes på fuldspaltegulve i en bindestald, vil kunne fortsætte med at blive holdt på fuldspaltegulve indtil den 1. juli 2027. Ifølge lovens § 30 må ungdyr ikke holdes på fuldspaltegulv. Ifølge lovens § 39, stk. 3, finder § 30 anvendelse fra den 1. juli 2024 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, men dette vil ikke være tilfældet for bindestalde, som bliver omfattet af den foreslåede overgangsordning, eftersom loven – herunder § 30 – først vil finde anvendelse på disse bindestalde fra den 1. juli 2027. Forlængelsen af overgangsordningen for ungdyr på fuldspaltegulve vil alene omfatte ungdyr i bindestalde.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det vil være acceptabelt i yderligere tre år at tillade, at ungdyr opstaldet i bindestalde kan holdes på fuldspaltegulve i modsætning til ungdyr i andre stalde. Såfremt dette ikke bliver muligt, vil det indebære, at langt færre landmænd vil kunne gøre brug af den forlængede overgangsordning for bindestalde, idet det ikke vurderes realistisk, at landmænd med bindestalde vil have økonomisk mulighed for at investere i ændring af en del af en stald, der i øvrigt med den nuværende indretning af stalden (som bindestald) alene vil kunne anvendes indtil 1. juli 2027.

Der vil for flokken af kreaturer skulle ske registrering af, hvilke datoer kreaturerne (flokken) har haft adgang til græsarealer, og datoerne for opstaldning af kreaturerne (flokken) som følge af de forhold, der er nævnt i forslaget til § 41, stk. 2, nr. 1. Kravene om registrering svarer til, hvad der er gældende i forhold til kviekalve og kvier, jf. den gældende lovs § 42, stk. 3, dog således, at det foreslås, at registrering i den forlængede overgangsperiode alene skal ske i forhold til flokken af kreaturer og ikke i forhold til det enkelte kreatur,

Det foreslås dernæst, at der bliver stillet krav om, at de i bindestalden anvendte bindsler giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed. Ifølge oplysninger fra Landbrug & Fødevarer er der i

Danmark kun ganske få besætninger med de såkaldte stangbindsler. Landbrug & Fødevarer anslår, at mellem 1 og 10 besætninger fortsat anvender disse bindsler, som efter ministeriets opfattelse ikke bør finde anvendelse i en forlænget overgangsperiode. Ifølge Landbrug & Fødevarer anvendes der i de fleste bindestalde de såkaldte Vendsysselbindsler, der efter ministeriets opfattelse vil være dyrevelfærdsmæssigt acceptable i en forlænget overgangsperiode set i forhold til kravet om, at kreaturerne skal have den fornødne bevægelsesfrihed, forudsat, at bindslerne anvendes korrekt. Stangbindsler begrænser derimod dyrenes bevægelsesfrihed i en sådan grad, at ministeriet ikke finder grundlag for at tillade, at disse bindsler anvendes i en forlænget overgangsperiode.

Bestemmelsen i § 45 i bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, der er fastsat i henhold til bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 6, stk. 2, og i henhold til hvilken det er tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde vil blive videreført til at gælde for de bindestalde, der vil være omfattet af den forlængede overgangsordning. I den forbindelse vil det blive præciseret, at bestemmelsen kun gælder opbundne kreaturer.

Fortsat drift af bindestalde i yderligere fem år fra og med den 1. juli 2022 vil kunne ske, uden at den enkelte landmand skal ansøge om tilladelse hertil. Det vil være op til den enkelte landmand selv at sikre, at de dyrevelfærdsmæssige krav for fortsat drift af bindestalden, jf. ovenfor, er opfyldt. Om kravene for fortsat drift som bindestald er opfyldt vil blive kontrolleret ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde som led i Fødevarestyrelsens kontrol med malkekvægsbesætninger, såfremt besætningen udpeges til kontrol.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Der gennemføres allerede velfærdskontrol i malkekvægsbesætninger med henblik på at undersøge, om gældende ret overholdes. Det antages ikke, at den fremtidige kontrol af bindestalde, herunder kontrol af opfyldelsen af de dyrevelfærdsmæssige krav, der bliver stillet som vilkår for fortsat drift af en bindestald i en forlænget overgangsperiode, vil indebære et øget ressourceforbrug af betydning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget har været forelagt Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering, som har udtalt, at

.....

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forlængelse af overgangsordningen for bindestalde i lovens § 41 samt udskydelse af kravet om køers adgang til kobørster, jf. §§ 17 og 39 i loven, har ingen EU retlige konsekvenser. Reglerne i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg er nationale regler.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ..... 2016 til den ..... 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:
.....

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindre udgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ingen EU retlige konsekvenser.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-3

I henhold til § 17 i loven, er det et krav, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende kobørste. Hvis besætningen er på mere end 50 køer, skal der være mindst én roterende kobørste pr. 50 køer. Ved beregning af kravet til antallet af roterende kobørster afrundes til nærmeste hele antal kobørster. Dette betyder, at der på en bedrift med f.eks. 130 køer skal være mindst tre roterende kobørster.

Ved lovens § 39, stk. 2, etableredes en overgangsordning, hvorved § 17 først skulle finde anvendelse fra den 1. juli 2016 for bedrifter etableret før den 1. juli 2010. Bestemmelsen trådte

således i kraft for disse bedrifter den 1. juli 2016. For bedrifter etableret fra og med den 1. juli 2010 har bestemmelsen fundet anvendelse siden lovens ikrafttræden den 1. juli 2010.

Den foreslåede ændring af § 39, *stk. 1*, er en konsekvens af, at der i § 39 indsættes et nyt *stk. 3*, jf. nedenfor.

Ved den foreslåede ændring af § 39, *stk. 2* og indsættelse af et nyt *stk. 3* foreslås det, at kravet i lovens § 17 om, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende kobørste, finder anvendelse fra den 1. juli 2022 for bedrifter etableret før den 1. juli 2010.

Sager om overtrædelse af § 17, der måtte opstå i perioden frem til lovens ikrafttræden, vil skulle behandles efter de gældende regler.

Den foreslåede ændring af ikrafttrædelsestidspunktet for § 17 for bedrifter etableret før den 1. juli 2010 vil medføre, at der ikke efter lovens ikrafttræden kan indledes strafforfølgning af bedriftsansvarlige, der har modtaget påbud for manglende efterlevelse af kravet i § 17. Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at bedriftsansvarlige, hvis straffesag endnu ikke er endeligt pådømt ved bestemmelsens ikrafttræden, ikke kan straffes, jf. straffelovens § 3, *stk. 1*. Det følger endvidere af straffelovens § 3, *stk. 2*, at allerede idømte, men endnu ikke fuldbyrdede straffe for manglende efterkommelse af et sådant påbud, ikke skal fuldbyrdes. Det indebærer bl.a., at endnu ikke betalte bøder for manglende efterkommelse af et påbud for manglende efterlevelse af kravet i § 17 bortfalder ved lovens ikrafttræden.

I tiden frem til den 1. juli 2022 vil der for de nævnte bedrifter som en del af sundhedsrådgivningen, som udføres af de praktiserende dyrlæger i medfør af bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger (bekendtgørelse nr. 34 af 11. januar 2016), indgå en vurdering af, om dyrevelfærden er tilstrækkelig for så vidt angår køers adgang til at udføre tilstrækkelig hudpleje.

Sundhedsrådgivningsaftaler er kun obligatorisk for kvægbesætninger med enten 100 køer eller 200 handyr og hundyr, der endnu ikke har kælvet, jf. § 5 i bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger. Kvægbesætninger med færre dyr end de nævnte kan dog indgå frivillige sundhedsrådgivnings-aftaler, jf. § 6 i bekendtgørelsen. Under 5 % af malkekøerne står i besætninger uden sundhedsrådgivningsaftale, hvilket i 2016 anslås til at udgøre cirka 27.500 køer. Disse besætninger vil dog stadig være underlagt de generelle regler om dyrevelfærd, som f.eks. bestemmelserne i §§ 1-3 i dyreværnsloven.

Til nr. 4

I henhold til § 41, *stk. 1* finder loven indtil den 1. juli 2022 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010. Dog finder bestemmelsen i lovens § 6 anvendelse på de nævnte bygninger. Dette fremgår af § 41, *stk. 2*.

Den nye affattelse af § 41 forlænger overgangsordningen for bindestalde med fem år således, at bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, fortsat kan anvendes som bindestalde i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027. Dette forudsætter dog, at den enkelte bedrift opfylder de krav, der er nævnt i det foreslåede *stk. 2*.

I det foreslåede stk. 2, nr. 1 fastsættes krav om, at kreaturerne i bindestalde i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027 kommer på græs i sommerhalvåret. Kreaturerne skal have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober.

Kravet om afgræsning i sommerhalvåret omfatter alle kreaturer i bindestalden, dvs. også fx kviekalve, kvier og tyre, der ikke er opbundet.

Kravet om afgræsning gælder ikke, hvis en af de grunde til at kunne holde dyr på stald, som er nævnt i det foreslåede stk. 2, nr. 1, litra a) – d) er opfyldt. Kreaturerne vil således indenfor de 150 dage kunne holdes på stald, hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold, hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold eller hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb. Dyrene vil endvidere kunne holdes på stald, hvis de skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

Kravet om afgræsning i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober svarer til, hvad der gælder for kviekalve og kvier i udfasningsperioden for anvendelsen af fuldspaltegulve på bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, jf. lovens § 42.

Med henblik på at sikre overholdelsen af kravet om afgræsning skal der ifølge det foreslåede stk. 3 for flokken af kreaturer ske registrering af, hvilke datoer kreaturerne (flokken) har haft adgang til græsarealer, og datoerne for opstaldning af kreaturerne (flokken) som følge af de grunde, der er nævnt i det foreslåede stk. 2, nr. 1, litra a) – c). Kravene om registrering svarer til, hvad der gælder i udfasningsperioden for anvendelsen af fuldspaltegulve til kviekalve og kvier på bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, jf. lovens § 42, stk. 3. Dog foreslås det, at registrering alene skal ske i forhold til flokken af kreaturer og ikke i forhold til det enkelte kreatur. Der er således ikke som for kviekalve og kvier krav om registrering, når enkelte dyr holdes inde på grund af inseminering, undersøgelse m.m.. Såfremt et enkelt dyr eller enkelte dyr står inde, vil landmanden til enhver tid i forbindelse med eventuel kontrol skulle kunne redegøre for, hvorfor dyret eller dyrene står inde i stedet for at være på græs.

I det foreslåede stk. 2, nr. 2, foreslås et krav om, at de i bindestalden anvendte bindsler skal give kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed. Anvendelse af såkaldte Vendsysselbindsler eller andre bindsler, der giver dyrene tilsvarende fornøden bevægelsesfrihed, vil opfylde kravet. Anvendelse af såkaldte stangbindsler eller tilsvarende bindsler anses ikke for at opfylde kravet om fornøden bevægelsesfrihed.

Forlængelsen af overgangsordningen for bindestalde indebærer i den foreslåede udformning, at lovens bestemmelser, på nær bestemmelserne i §§ 6, 13 og 41, ikke finder anvendelse på bindestalde, der fortsætter driften i den forlængede overgangsordning.

Ifølge det foreslåede stk. 4 finder § 6 i loven også anvendelse på bindestalde, der vil være i fortsat drift i den forlængede overgangsperiode. Forbuddet i lovens § 6, stk. 1, mod at anvende stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers adfærd finder således anvendelse på bindestalde, ligesom bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 6, stk. 2, finder anvendelse. I henhold til § 6, stk. 2, kan Miljø- og Fødevareministeren fastsætte regler om, at forbuddet ikke gælder for anvendelse af visse

nærmere angivne aggregater. I henhold til denne bemyndigelsesbestemmelse er der i § 45 i bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg fastsat en bestemmelse om, at det indtil den 1. juli 2022 er tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde. Anvendelsen af denne bestemmelse vil blive forlænget til at gælde for bindestalde omfattet af den forlængede overgangsordning, dog således at det vil blive præciseret, at anvendelse af stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde alene vil gælde for opbundne kreaturer. Dette indebærer, at stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers gødningsafsætning ikke vil kunne anvendes på ikke-opbundne kreaturer i bindestalde.

Ifølge det foreslåede stk. 4 vil lovens § 13 vedrørende afgræsning gælde for bindestalde, omfattet af den forlængede overgangsordning. Bestemmelsen, der supplerer bestemmelserne i det foreslåede stk. 2, nr. 1, litra a) – d), jf. ovenfor, indebærer, at kreaturer først må komme på græs, når vejrforhold, mark, græs og drivveje er egnede hertil. Endvidere skal drivveje bestå af farbart underlag. Herved forstås, at de skal bestå af en bund af fx sten, grus, sand eller træflis, eventuelt med belægning af beton m.m. for at undgå klov- og lemmelidelser.

Ifølge § 13, stk. 2 skal kreaturerne holdes på stald i ekstreme vejr-situationer, og ifølge § 13, stk. 3 skal alle kreaturer på afgræsningsarealet have mulighed for i varme perioder at gå i skygge eller at stå på stald. Med skygge forstås f.eks., at kreaturerne kan søge skygge under et levende hegn på marken. Uanset hvilken form for skygge, der anvendes, skal alle kreaturerne have mulighed for at opholde sig i skyggen samtidig. En særlig varm periode i forbindelse med afgræsning er f.eks. solrige dage, hvor temperaturen er over 25 grader, og der er vindstille eller svag vind. Det følger endvidere af § 13, stk. 4, at kreaturer på græs skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende .

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:
§ 39. For bedrifter, der er etableret før den	1. I § 39, <i>stk. 1</i> , ændres »jf. dog stk. 2-4« til:

<p>1. juli 2010, finder loven først anvendelse fra den 1. juli 2014, jf. dog stk. 2-4.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder §§ 11, 12, 17 og 18, § 24, stk. 1 og 4, § 27, stk. 5, og § 32 først anvendelse fra den 1. juli 2016.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder § 13, stk. 1, 2. pkt., og stk. 3, § 24, stk. 2, § 25, stk. 1, 3. pkt., § 27, stk. 1-3, og §§ 28, 30 og 34 først anvendelse fra den 1. juli 2024. § 28 finder dog anvendelse på bedrifter som nævnt i stk. 1, hvis der er indrettet en enkeltkælvningsboks på bedriften.</p> <p><i>Stk. 4.</i> For bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2010, herunder bygninger, der før det nævnte tidspunkt er taget i brug til andet formål, finder § 16, § 20, stk. 1, § 22, stk. 1, og § 25, stk. 1, 1. og 2. pkt., først anvendelse fra den 1. juli 2034.</p>	<p>»jf. dog stk. 2-5«</p> <p>2. I § 39, <i>stk. 2</i>, udgår », 17«</p> <p>3. I § 39 indsættes efter <i>stk. 2</i> som nyt stykke: »<i>Stk. 3.</i> For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder § 17 anvendelse fra den 1. juli 2022.« <i>Stk. 3-4</i> bliver herefter <i>stk. 4-5</i>.</p>
<p>§ 41. Loven finder indtil den 1. juli 2022 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på bygninger som nævnt i stk. 1.</p>	<p>4. § 41 affattes således:</p> <p>»§ 41. Loven finder indtil den 1. juli 2027 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2-4.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Anvendelse af de i stk. 1 nævnte bygninger i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027 forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) At kreaturerne hvert år har adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober. Kreaturerne kan dog holdes på stald, a) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold, b) hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold, c) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb, eller

	<p>d) hvis dyrene skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.</p> <p>2) At de i bindestalden anvendte bindsler giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Der skal for flokken af kreaturer, jf. stk. 2, nr. 1, ske registrering af,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hvilke datoer flokken har haft adgang til græsarealer, og 2) datoerne for opstaldning af flokken som følge af de forhold, der er nævnt i stk. 2, nr. 1, litra a) – c) med angivelse af det konkrete forhold. <p><i>Stk. 4.</i> Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på opbundne kreaturer i bygninger som nævnt i stk. 1 og 2. Endvidere finder kravene § 13 anvendelse i forhold til kravet om afgræsning som omfattet af stk. 2, nr. 1.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Loven træder i kraft dagen efter offentliggørelse i Lovtidende.</p>